

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου Πολιτικός Μηχανικός/ Ακτομηχανικός και ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, Χημικός Μηχανικός - Μηχανικός Περιβάλλοντος,

«... την των τοιούτων παθημάτων κάθαρση»

της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

Αυτό το άρθρο γράφεται Πέμπτη βράδυ. Οι εξελίξεις τρέχουν τόσο γρήγορα, που δεν ξέρω τι μπορεί να έχει συμβεί μέχρι τώρα που το διαβάζετε, Σάββατο, 23 Μαρτίου. Ότι όμως και να συμβαίνει, όσο και αν έχουμε πληγωθεί, κι αν έχουμε ματώσει, που έχουμε κυριολεκτικά διαλυθεί, ήρθε η ώρα να ανασυγκροτηθούμε και να πάμε μπροστά.

Δεν έχουμε επιλογές. Η βίαιη αλλαγή του τρόπου ζωής μας, η ισοπέδωση του βιοτικού μας επιπέδου, η απώλεια κόπων μιας ζωής, η αβεβαιότητα όχι για το αύριο, αλλά για το σήμερα μας, όλα αυτά συμβαίνουν μέσα σε μερικές ώρες. Το πολιτικό-οικονομικό μας σύστημα, που καθορίζει και την κοινωνική συμπεριφορά αποδείχτηκε σαθρό, τόσο σαθρό που ζούμε σήμερα, σε συνθήκες ειρήνης, καταστάσεις πολέμου.

Δεν θα πω τα τετριμμένα, που χιλιοακούσαμε αυτές τις μέρες, ότι δηλαδή ζούσαμε πέραν των δυνατοτήτων μας, ότι τα νοικοκυριά μας είναι υπερχρεωμένα, ότι ο κάθε μέσος Κύπριος θεωρεί φυσιολογικό να χτίσει μια οκέλλα 300-400 τετραγωνικά μέτρα, να έχει 2 και 3 αυτοκίνητα και... και.... Αυτά συνέβαιναν και θα ξανασυμβούν όσο δίνεται στον πολίτη αυτή η στρεβλή εικόνα για το τι είναι «ευημερία». Όσο ο πολίτης λαμβάνει μηνύματα από τους θεσμικούς μας άρχοντες, από το κομματικό κατεστημένο και την καθεστηκυία τάξη ότι οι αξίες της ζωής βρίσκονται στην απατεωνιά, στον τσαμπουκά, στην ασυδοσία, στην εκμετάλλευση. Όποιος τα καταφέρνει να κάνει όλα αυτά ατιμώρητος, είναι ο καλύτερος, respect!

Οι συνθήκες μας ξεπέρασαν. Δεν προλάβουμε να προσαρμοστούμε, δεν ακούσαμε τις προειδοποιήσεις, όχι της τρόικας ή του eurogroup ή όλων αυτών των γραφειοκρατών και αδίστακτων της παγκόσμιας οικονομίας. Αυτοί, τη δουλειά τους κάνουν. Αν καταστραφούν μερικές γενιές σε κάποιες «κακομαθημένες» χώρες του νότου, δεν τους καίγεται καρφί. Αλλά πέσαμε στην ανάγκη τους να τους παρακαλούμε για δανεικά, γιατί δεν ακούσαμε τις προειδοποιήσεις που μας στέλνει χρόνια τώρα η κοινωνική σήψη του τόπου. Η απουσία κάθε πνευματικότητας. Η ατιμωρησία. Η επιβράβευση της διαφθοράς, τα πρότυπα ενός lifestyle που δεν μας πάει, πατριώτες, πώς να το κάνουμε, δεν μας πάει.

Η αειφορία είναι η μόνη μας επιλογή. Και μην ταυτίζετε την αειφορία με το περιβάλλον. Το περιβάλλον είναι μια παράμετρος. Αειφορία, «αει-φέρω», σημαίνει **συνέχεια**. Συνέχεια των κοινωνικών ιστών, του επιπέδου διαβίωσης, της παιδείας, της αξιοπρεπούς διαβίωσης. Συνέχεια της ίδιας της ζωής. Αυτό το αειφόρο μοντέλο ζωής είναι σήμερα απαραίτητο όσο ποτέ.

Έχουμε γονατίσει, αλλά θα σηκωθούμε. Θα σηκωθούμε περήφανα, και θα ανασυγκροτήσουμε τις ζωές μας και τον τόπο μας μόνο αν η αειφορία αποτελέσει στόχο και αίτημα. Πρέπει πρώτα από όλα να σπάσει το κομματικό κατεστημένο. Η διαχείριση του κράτους δεν μπορεί να εκλαμβάνεται ως το «βόλεμα» κάθε φορά κομματικών «αξιωματούχων», απαίδευτων και ανειδίκευτων. Δεν είναι το κράτος ένας κουρβανάς να «μοιράσουμε». Είναι ένα πεδίο μάχης, συνεχούς μάχης για τον τόπο. Και οφείλουμε ως κοινωνία να απαιτήσουμε να αναδειχθούν οι άριστοι στους θεσμικούς ρόλους, οι άνθρωποι που έχουν τη γνώση και το ήθος για να κυβερνούν σταθερά το καράβι. Η μίζα και η διαφθορά και η ανοησία, δεν πρέπει να έχουν θέση σε αυτή τη νέα μας ζωή που ήδη διαμορφώνεται αυτές τις ώρες.

Και έπειτα, η δικαιοσύνη, επιτέλους ας λειτουργήσει σωστά. Χρόνια και χρόνια αναμονής για να δικαστούν οι ένοχοι, λεπτομέρειες νομικίστικες και περιπλοκές. Αυτό είναι νομιμοποίηση της παρανομίας, αυτό είναι ατιμωρησία. Αυτό είναι βασικός πυλώνας της καταστροφής.

Και το πονεμένο αίτημα της διαφάνειας, στις αποφάσεις, στις αμοιβές, στις πολιτικές αποφάσεις. Δεν γίνεται να καταστρεφόμεστε και να μη ξέρουμε το γιατί. Δεν γίνεται να μην φταίει και πάλι κανένας. Δεν γίνεται να μην έχουν καθαρό το παρελθόν τους άνθρωποι που για χρόνια βρίσκονται σε θέσεις καθοριστικές για τον τόπο. Αν θέλουμε να σηκωθούμε από τα συντρίμια, πρέπει να μάθει ο κάθε πολίτης τι έγινε όλα αυτά τα χρόνια, ποιες αποφάσεις, ποιοι μας οδήγησαν εδώ. Να έρθει επιτέλους η διαφάνεια και να μείνει στον τόπο. Εκ των ων ουκ άνευ.

Η παιδεία μας, το μέλλον του τόπου, παραπαίει εδώ και χρόνια ανάμεσα σε αποτυχημένες μεταρρυθμίσεις, που είναι αποτυχημένες γιατί είναι ασκήσεις επι χάρτου και δεν λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές συνθήκες στα σημερινά σχολεία. Ποιος θα πάρει τις θαρραλέες αποφάσεις, να βγάλει τα σχολεία από τους συντεχνιασμούς και τη ραστώνη τους και να ξαναδώσει στον τόπο την ορθή παιδεία; Αλλαγή δεν γίνεται χωρίς αυτό.

Χρειαζόμαστε άμεσα ένα πολυδιάστατο μοντέλο ανάπτυξης: καινοτομία, εφαρμοσμένη έρευνα, πράσινες και γαλάζιες εργασίες, σύγχρονες μορφές γεωργίας και κτηνοτροφίας με σύγχρονη οργάνωση, άλλες μορφές στον τουρισμό και πολλά πολλά άλλα. Η μονοκαλλιέργειες είτε του τουρισμού, είτε των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών δεν είναι αειφόρες, έχουν καταρρεύσει. Υπάρχουν νέοι επιστήμονες που σαπίζουν στους καναπέδες. Χάνουμε τους ανθρώπους μας πόρους και αυτούς, δυστυχώς, αν δεν τους αξιοποιήσουμε δεν μπορούμε να τους ανακεφαλαιοποιήσουμε: τους χάνουμε για πάντα. Υπάρχουν έμπειροι επιστήμονες που μπορούν να πάνε τα πράγματα μπροστά. Πότε θα το κάνουμε το βήμα αν όχι τώρα;

Πολλές οι στρεβλώσεις, γραφειοκρατία, μη παραγωγική δημόσια διοίκηση, ημικρατικοί που δεν λειτουργούν και η λίστα είναι μακρά. Αναδιάρθρωση χρειάζεται όλη η κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή του τόπου. Ας μπουν άμεσα τα θέματα αυτά στην πράξη. Θα περάσουν αυτές οι μέρες, θα πάθουμε ότι είναι να πάθουμε. Αν συνεχίσουμε με τα ίδια μυαλά, πάντα θα βρίσκουμε μπροστά μας Τρόικες και Γερμανούς και Ρώσους. Αλλά «...τους Λαιστρυγόνας και τους Κύκλωπας, τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις, αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου, αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου». Ας αξιοποιήσουμε αυτή την δυστυχία που έπεσε πάνω στα κεφάλια μας, μέσα από την αριστοτελική προτροπή «...την των τοιούτων παθημάτων κάθαρση». Και η κάθαρση πρέπει να επέλθει σε όλα τα σαθρά και στρεβλά που μας έφεραν στην καταστροφή. Ελπίζουμε και αισιοδοξούμε ότι θα αντιδράσουμε ως κοινωνία και ως θεσμοί σωστά. Γιατί δεν έχουμε άλλη επιλογή. Γιατί θέλουμε τα παιδιά μας να γελάνε!